

Täysistunto

Keskiviikko 28.11.2018 klo 14.01—16.31

23. Lakialoite laiksi sotilasvammalain 6 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 55/2018 vp Ritva Elomaa ps ym.

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 23. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveystieteiden liokuntaan.

Keskustelu

16.22 **Ritva Elomaa ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi sotilasvammalain 6 §:ää. Lakialoitteen tarkoituksena on poistaa sotainvalideja koskevat prosenttirajat oikeudesta laitoksessa annettavaan hoitoon tai osa-aikaiseen huoltoon. Muutosten olisi tarkoitus astua voimaan 1. tammikuuta 2019.

Nyt on käsillä viimeiset hetket laittaa sotaveteraanien palvelut kuntoon. Veteraanien tilanteesta on puhuttu tässäkin salissa jo vuosikymmenien ajan. Poliitikkojen suusta kuulee kauniita sanoja veteraaneista, erityisesti itsenäisyyspäivän korvilla, mutta jouluun mennessä tuntuu, että heidät on taas unohdettu. Me perussuomalaiset olemme johdonmukaisesti ajaneet veteraanien asiaa. Olemme vuosien saatossa laatineet lukuisia valtiopäivätoimia, jotka tähtäävät veteraanien tilanteen parantamiseen.

Nyt käsittelyssä oleva lakialoitteeni läpi mennessään parantaisi monien veteraanien arkea. Aloitteessa ehdotetaan sotilasvammalakia muutettavaksi siten, että sotainvalideille korvataan yksityisessä laitoksessa annettu huolto tai osa-aikainen huolto myös silloin, kun sen tarve johtuu muusta kuin korvatusta vammasta tai sairaudesta. Laitoshoidon tai osa-aikaisen laitoshoidon kustantaisi tällöin Valtiokonttori heille, jotka eivät terveydentilansa heikentymisen vuoksi selviydy kotona. Osa-aikainen laitoshoido tarkoittaa päiväsairasalatyypistä hoitoa, jossa invalidi on päivät laitoksessa ja yöt kotona. Hoidot on tarkoitus järjestää jaksottaisina, jolloin niillä voidaan tukea kotona selviytymistä mahdollisimman hyvin. Tällaista jaksottaista laitoshoidoa ja osa-aikaista laitoshoidoa voidaan järjestää sotainvalidien sairaskodeissa ja muissa hoitolaitoksissa, joiden kanssa Valtiokonttori on tehnyt sopimuksen kyseisten palvelujen järjestämisestä. Laki koskee myös Ruotsissa asuvia sotainvalideja.

Suomen vuosina 1939—1945 käymissä sodissa palvelleiden sotiemme veteraanien keski-ikä on tällä hetkellä jo yli 93 vuotta, joten heidän asemansa parantamiseksi tehtävillä lakimuutoksilla on kiire. Lisäksi veteraanien määrä vähenee, mutta samanaikaisesti korkean iän seurauksena hoitotarve kasvaa. Poistuman ja ikääntymisen seurauksena olisi perusteltua kustantaa laitoshoido tai osa-aikainen laitoshoido aivan kaikille vuosina 1939—1945 Suomen sodissa palvelleille henkilöille. Laitoshuollon ja osa-aikaisen laitoshuollon kor-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2018 vp

vaaminen aloitteen mukaisesti merkitsee tuntuvaa etua asianomaisille invalideille ja helpottaa heidän aviopuolisoidensa taloudellista asemaa.

Arvoisa puhemies! Sotiemme veteraanien aseman parantamiselle löytyy rutkasti vahvoja poliittisia, moraalisia ja taloudellisia perusteita. Myös lainsäädännön kehityksessä on huomattavissa veteraanien olojen parantamiseen tähtäviä uudistuksia. Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta ehdotetaan, että vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneille rintamaveteraaneille, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus tai rintamatunnus, korvataan kotona asumista tukevat palvelut. Valtiokonttori korvaisi tästä kunnille ja kuntayhtymille aiheutuneet kustannukset.

Lainsäädäntökehityksen sisältöä ja muutoksia selittävät ja tukevat myös yleisluonteiset taloudelliset tekijät. Edellä mainitun lainsäädäntömuutoksen toteutumiseksi asialle perustetaan vuosille 2019—2022 uusi arviomäärämomentti ja rintamaveteraaneille mahdollistetaan samat kotona asumista tukevat palvelut kuin sotainvalideille.

On myös tuotu esiin, että valtion vuoden 2017 tilinpäätöksen mukaan sotilasvammakorvauksista ja valtion korvauksista sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin siirtynyt 57 miljoonan euron ylijäämä olisi riittänyt kattamaan sotainvalidien laitoshoidon kustannukset prosenttirajojen laskemisen jälkeenkin. Samoin kuluvalta vuodelta tulee jäämään käyttämättä runsaasti edellä kerrottuja määrärahoja. Myös tästä syystä vuosina 1939—1945 sotien johdosta vahingoittuneille tai sairastuneille ehdotetaan korvattavaksi laitoksessa annettu huolto tai osa-aikainen huolto myös, kun sen tarve johtuu muustakin kuin korvatusta vammasta tai sairaudesta.

Arvoisa puhemies! Näin lopuksi minä ja aloitteen allekirjoittaneet ehdotamme myös, että sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään korvataan sairaanhoitona myös määräaikainen lääkärintarkastus sekä työ- tai toimintakyvyn palauttamista tai säilyttämistä tarkoittava kuntouttaminen. Vuosien 1939—1945 sotien johdosta vahingoittuneille tai sairastuneille korvataan laitoksessa annettu huolto tai osa-aikainen huolto myös, kun se tarve johtuu muustakin kuin korvatusta vammasta tai sairaudesta. Lisäksi voidaan kuntouttaminen korvata, vaikka kuntouttamisen tarve ei johtuisikaan korvatusta vammasta tai sairaudesta, vahingoittuneelle tai sairastuneelle, jonka työkyvyttömyysaste on vähintään 10 prosenttia.

Tämä toisi tuntuvaa helpotusta monen veteraanin arkeen. Sen ja paljon enemmänkin he ansaitsevat. Pidetään veteraanit mielessä myös ennen ja jälkeen itsenäisyyspäivän. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.